

Ocena estetyki, zieleni, czystości i porządku w mieście, w tym gospodarka odpadami

W imieniu Burmistrza Miasta Sławkowa opracował:
Maksym Pięta
Pełnomocnik Burmistrza Miasta Sławkowa ds.
Ochrony Środowiska

Sławków, maj 2021 rok

Spis treści

1. Podstawa, cel i zakres oceny	3
2. Ogólna charakterystyka Gminy Sławków	5
3. Zielone miasto	5
4. Gospodarka odpadami na terenie gminy Sławków	10
5. Działania edukacyjne	18
6. Likwidacja dzikich wysypisk odpadów	20

1. Podstawa, cel i zakres oceny

Zadaniami własnymi gmin, wynikającymi wprost z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym jest dbanie o porządek i czystość poprzez zastosowanie rozwiązań regulowanych obowiązującymi przepisami prawa. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zwraca przede wszystkim uwagę na tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za wykonywanie prac związanych z utrzymaniem czystości oraz na budowanie, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Innym ważnym aktem prawnym regulującym kwestie estetyki miast, w tym także zieleni, jest ustawa o ochronie przyrody, w której to w rozdziale „Ochrona terenów zieleni i zadrzewień” ustanawia ciążący na radzie gminy obowiązek zakładania i utrzymywania w należyłym stanie terenów zieleni i zadrzewień.

Do najważniejszych zadań Gminy należy zaliczyć:

- tworzenie optymalnych warunków do selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi i przedsiębiorcami posiadającymi zezwolenie w zakresie gospodarowania odpadami, m.in. na zbieranie lub przetwarzanie odpadów, a także współdziałanie z właściwymi organami administracji rządowej w organizowaniu zagospodarowania odpadów niebezpiecznych wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych;
- dbałość o ład przestrzenny, ochronę środowiska i przyrody, utrzymanie zieleni gminnej i zadrzewień;
- utrzymanie gminnych dróg, ulic, placów;
- usuwanie odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych, ustawianie koszy ulicznych na odpady m.in. na chodnikach oraz w innych miejscach użyteczności publicznej.

Celem wypracowania jak najlepszych efektów w zakresie poprawy estetyki, czystości i porządku na terenie miasta Sławkowa, Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami (dalej OSGO), przy ścisłej współpracy z Burmistrzem Miasta, rozpoczął kilka lat temu działania zmierzające do wdrożenia określonych mechanizmów i standardów działania w sferze ochrony środowiska, ochrony przyrody (w tym zadrzewień i zieleni), ochrony zasobów wodnych (wód powierzchniowych stojących i płynących, gruntowych i głębinowych) i gospodarki odpadami (odpadami komunalnymi, w tym dzikimi wysypiskami śmieci). Duża część działań realizowana jest w perspektywie długoterminowej, jednak sukcesywnie i w sposób planowy. Do już wprowadzonych zmian, które wpływają pozytywnie na poprawę estetyki, czystości i porządku na terenie Sławkowa, których to pierwsze efekty już są widoczne, należy zaliczyć tj.:

- wprowadzenie w 2020 roku nowego systemu gromadzenia i odbioru odpadów;
- działania zespołu ds. zieleni i utrzymania czystości;
- prowadzenie specjalnych elektronicznych platform wymiany informacji na temat gospodarki odpadami (odpady@slawkow.pl), jak i zieleni (zielen@slawkow.pl) - dzięki takim rozwiązaniom informacje do urzędników docierają szybciej, szybsza tym samym jest reakcja i skuteczniejsze działanie, a mieszkańcy mogą także zgłaszać swoje uwagi i propozycje;
- prowadzenie działań edukacyjnych przekładających się na większą świadomość środowiskową i ekologiczną, a tym samym wywierającą pozytywny wpływ na stan czystości i porządku w mieście;
- organizację akcji sprzątnięcia świata (#Trash Challenge), jak i obchodów Sławkowskiego Dnia Ziemi;
- opracowanie ewidencyjnej bazy danych na temat przydomowych oczyszczalni ścieków i bezodpływowych zbiorników, jak i wypracowanie metod wsparcia dla osób zakładających przydomowe oczyszczalnie ścieków;
- coroczne sporządzanie analizy stanu gospodarki odpadami;
- odpowiedni sposób kształtowania zieleni miejskiej urzędzonej.

Przedmiotowa ocena estetyki, zieleni, czystości i porządku, w tym gospodarka odpadami, obejmuje aspekty środowiskowe, przyrodnicze i krajobrazowe. Oceny dokonano w dwóch blokach tematycznych – pierwszym z nich jest ocena pod kątem zieleni, utrzymania czystości i porządku, drugim pod kątem odpadów. Względy estetyczne są względami odczytywanymi na ogół w sposób subiektywny, niemniej jednak działania urzędu miasta zarówno w sferze zieleni, czystości i porządku, jak i w sferze odbioru odpadów przekładają się na poprawę estetyki całego miasta i w takim zakresie należy odczytywać zaprezentowane w dalszej części informacje. Na ogólną estetykę miasta mają także wpływ inne działania, w tym działania podejmowane w zakresie utrzymania nawierzchni dróg w odpowiednim stanie technicznym, czy termomodernizacje, renowacje budynków czy wręcz rewitalizacja wybranych przestrzeni miasta, ze względu na inny niż sensu stricto środowiskowy aspekt ich realizacji nie wchodzi one w zakres opracowania.

2. Ogólna charakterystyka Gminy Sławków

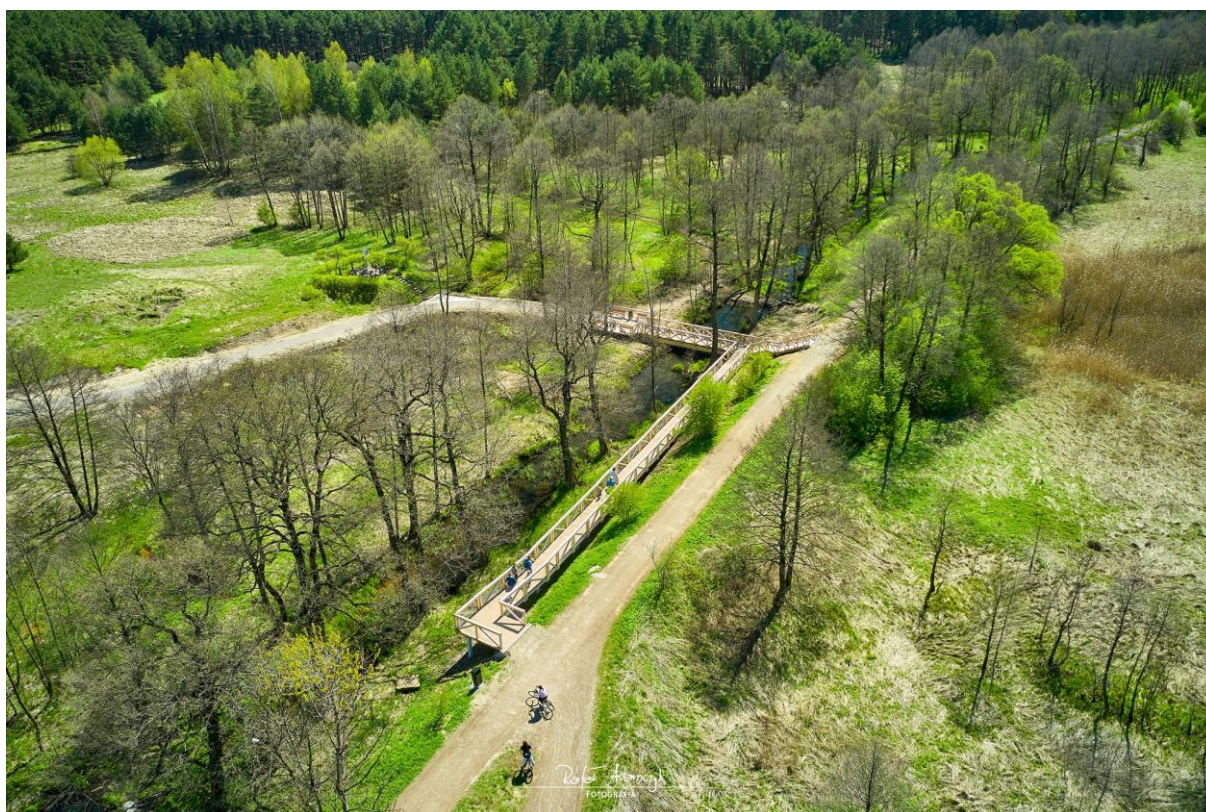
Miasto zajmuje powierzchnię 3660 ha (36,6 km²). Liczba mieszkańców w 2020 r. zameldowanych na pobyt stały lub czasowy wynosiła 6849 osób, w tym liczba zamieszkujących nieruchomości wg złożonych deklaracji wynosiła w 2020 r. 6342 osoby. Gęstość zaludnienia wynosi około 190 osób na km². Miasto Sławków za wyjątkiem śródmieścia posiada luźną zabudowę mieszkaniową. Lesistość wynosi prawie 40%, użytki rolne ponad 30%, podobnie pozostałe grunty i nieużytki. Zieleń urządzoną na terenie miasta Sławkowa stanowią: parki, zieleńce, skwery, ponadto stanowią ją także ogrody działkowe i przydomowe, zieleń obiektów sportowych, zieleń osiedlowa oraz zieleń izolacyjna zakładów przemysłowych, tras komunikacyjnych i zieleń przyuliczna. Dzięki udostępnieniu nowych obszarów zielonych w ramach Parku Doliny Białej Przemszy tereny zieleni urządzonej w Sławkowie zajmują powierzchnię ponad 5 ha.

3. Zielone miasto

Ukierunkowane na poprawę warunków życia mieszkańców, funkcjonalnie kształtując krajobraz miejski, dbając zarówno względy estetyczne, a także dając mieszkańcom możliwość obcowania z przyrodą. Dzięki realizacji zadań związanych z udostępnieniem nowych terenów nad Białą Przemszą – Park Doliny Białej

Przemszy, budowany i udostępniany w ramach Zagłębiowskiego Parku Linearnego wpisuje się w ideę ekosystemu miejskiego, jako jednostki strukturalno-funkcjonalnej, która zmierza w kierunku łącznego traktowania abiotycznej infrastruktury, otoczenia kulturowego, elementów przyrody żywej wraz z człowiekiem i jego potrzebami. W najbliższym okresie czasu zostaną w pełni udostępnione mieszkańcom i turystom bardzo atrakcyjne tereny rekreacyjno – wypoczynkowe w rejonie ulicy Młyńskiej i Walcowni, dla których wspólną osią będzie rzeka Biała Przemsza. Dodatkową funkcją wspomnianych obszarów będzie także bardzo ważna funkcja edukacyjna, która realizowana będzie przez tablice i gry edukacyjne, lapidarium prezentujące okazy skał z terenu Wyżyny Śląsko – Krakowskiej, w tym ze Sławkowa, czy nasadzenia rodzimych gatunków bylin, krzewów i drzew.

Rysunek 1. Nowe tereny rekreacyjno – wypoczynkowe nad Białą Przemszą

Urząd miasta konsekwentnie realizuje zadania w zakresie zieleni, czystości i estetyki miasta w tym w obrębie największego kompleksu zieleni ogólnodostępnej jaką jest park wraz z ruinami zamku, a także w obrębie Rynku, jak i innych placów i skwerów na terenie miasta. Urząd miasta zmieniając kilka lat temu politykę związaną z kształtowaniem przestrzeni miejskiej, a nade wszystko terenów zielonych, postawił w dużej mierze na wprowadzanie nowych nasadzeń zieleni. Zieleń w mieście, poprzez odpowiedni dobór gatunków, ich struktury czy przestrzennego rozmieszczenia, jest obecnie kształtowana w taki sposób, aby spełniała wiele zadań, nie tylko produkowała tlen, ale i także wychwytywała z powietrza zanieczyszczenia, ograniczała hałas, ograniczała spływ wód powierzchniowych, poprawiała estetykę, czy na końcu stanowiła miejsce naszego odpoczynku i przyczyniała się do wzrostu bioróżnorodności.

Pracownicy zespołu ds. zieleni i utrzymania czystości, prowadzili w ostatnich miesiącach kilka ważnych zadań w tym:

- Prace pielęgnacyjne wykonywane na miejskim drzewostanie, które w przeważającej części obejmowały cięcia pielęgnacyjne, które są podstawowym zabiegiem pielęgnowania drzew i krzewów. Związane były one z usuwaniem części drzew połączone z ich formowaniem przez usuwanie obumarłych gałęzi, przycinanie lub podkrzesywanie. Tego typu zabiegi są bardzo ważne, gdyż sprzyjają prawidłowemu wzrostowi i rozwojowi drzew i krzewów. Prace takie prowadzone były w miejscach szczególnie uczęszczanych, jak i tych, w których przebywają dzieci i młodzież i objęły tak jak co roku m.in. park, Rynek, ścieżkę rowerową, otoczenie szkoły podstawowej przy ulicy Browarnej, otoczenie Zespołu Szkół im. Jana Pawła II, ciągi pieszo-jezdne (m.in. Hrubieszowska, Fabryczna, Krakowska, Walcownia, Łosińska).
- Wprowadzane były nowe nasadzenia zieleni – krzewów i drzew, głównie w rejonie Rynku i Parku Miejskiego. Dodatkowo zamontowano nowe podpory do drzew nasadzonych w donicach w obrębie płyty Rynku.

- Wyczyszczone zostały alejki i ciągi piesze w wielu obszarach miasta. Dużą ilość sił i czasu zajęły prace związane z usuwaniem niepożądanego roślinności z powierzchni chodników m.in. w rejonie ulicy Dębni, Fabrycznej.
- Zespół zieleni prowadził prace związane z grabieniem i aeracją trawników celem przygotowania terenów miejskich do koszenia.
- Przygotowane zostały sadzonki kwiatów, którymi obsadzono donice przeznaczone do umieszczania na latarniach w Rynku.
- Zespół utrzymywał czystość na ciągach pieszych, ścieżce rowerowej, skwerach, przystankach.
- Pracownicy na bieżąco dbają o utrzymanie czystości w obrębie sławkowskiego rynku, gdzie oprócz codziennego zamywania ulic i chodników codziennie opróżniane są kosze uliczne.
- Opróżnianie koszy ulicznych w obrębie przystanków, parku, ciągów pieszych, ścieżki rowerowej. Obsługa psich stacji. Częstotliwość opróżniania koszy ulicznych jest dostosowana do bieżących potrzeb, a nie tak jak do to było wcześniej ustalona sztywnym harmonogramem opróżniania.
- Pracownicy zespołu likwidowali dzikie wysypiska odpadów w różnych częściach Sławkowa, głównie sprząając pobocza dróg.
- Prace przy przygotowaniu terenów pod wysiew łąk kwietnych i trawników w obrębie nowych terenów rekreacyjno – wypoczynkowych nad Białą Przemszą.
- W okresie występowania opadów śniegu zespół zieleni czynnie angażował się w usuwanie śniegu z ciągów pieszych w najważniejszych obszarach miasta. Warto podkreślić także ogromny wkład zespołu zieleni w usuwanie dzikich wysypisk odpadów – miasto mając własne służby może reagować szybciej, a nade wszystko unikać wysokich kosztów zlecenia takich prac na zewnątrz.
- Kilkakrotnie pracownicy zespołu zieleni i utrzymania czystości przeprowadzili akcję dezynfekcji miasta, która objęła najważniejsze miejsca i obiekty w mieście.

Rysunek 2. Utrzymywanie zieleni w mieście - wykaszanie ścieżki rowerowej

Rysunek 3. Dezynfekcja

4. Gospodarka odpadami na terenie gminy Sławków

Gmina Sławków w 2020 roku od stycznia do końca maja 2020 r. odbierała odpady komunalne z terenu nieruchomości zamieszkałych jednorodzinnych i wielorodzinnych z miejsc gromadzenia odpadów tzw. 125 stanowisk kontenerowych, w tym 95 wyposażonych było w pojemniki na odpady selektywne: papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, bioodpady i zlokalizowane były na terenie całego miasta. Dodatkowo z terenu nieruchomości jednorodzinnych realizowano odbiór odpadów zbieranych selektywnie w workach tj. papier, metale i tworzywa sztuczne oraz szkło bezpośrednio spod posesji. Gmina odbierała również odpady z terenu nieruchomości niezamieszkałych, na których powstawały odpady komunalne.

Natomiast począwszy od 1 kwietnia 2020 r. gmina odbiera odpady komunalne tylko z terenu nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Obsługę w tym zakresie świadczy firma wybrana w drodze przetargu nieograniczonego. Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a na których powstają odpady komunalne są zobowiązani do zawierania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, z przedsiębiorcami, którzy posiadają wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez Burmistrza Miasta Sławkowa.

Z terenu nieruchomości zamieszkałych, jednorodzinnych odpady są odbierane zgodnie z ustalonym harmonogramem spod posesji (wystawiane do drogi głównej). W/w system obejmuje odbiór odpadów takich jak:

- Bioodpady – odbiór w okresie od 1 kwietnia do 31 listopada – 1 raz na dwa tygodnie z możliwością wystawiania odpadów w brązowych pojemnikach, a w okresie od 1 grudnia do 31 marca – 1 raz w miesiącu w systemie workowym.
- Papier i tektura w niebieskich workach – odbiór 1 raz w miesiącu.
- Tworzywa sztuczne i metale w żółtych workach – odbiór 1 raz w miesiącu.
- Szkło w zielonych workach – odbiór 1 raz w miesiącu.
- Odpady niesegregowane (zmieszane) w czarnych pojemnikach – odbiór 1 raz na dwa tygodnie.

- Odpady wielkogabarytowe odbiór dwa razy w roku.

Z terenu nieruchomości zamieszkałych, wielorodzinnych odbiór odpadów odbywa się ze stanowisk zbiórki odpadów komunalnych:

- Bioodpady w brązowych pojemnikach - odbiór 1 raz w tygodniu.
- Papier i tektura w niebieskich pojemnikach – odbiór 1 raz w tygodniu.
- Tworzywa sztuczne i metale w żółtych pojemnikach – odbiór 1 raz w tygodniu.
- Szkło w zielonych pojemnikach – odbiór 1 raz w tygodniu.
- Odpady niesegregowane (zmieszane) – odbiór 1 raz w tygodniu.
- Odpady wielkogabarytowe – odbiór 1 raz w miesiącu.

Odbiór odpadów komunalnych jest realizowany wg harmonogramu udostępnionego mieszkańcom w postaci wydrukowanej ulotki, dostarczonej do wszystkich mieszkańców za pomocą operatora pocztowego. Harmonogram udostępniony jest również na stronie internetowej miasta Sławkowa: www.slawkow.pl. Harmonogram osobno sporządzono dla nieruchomości jednorodzinnych, a osobno dla nieruchomości wielorodzinnych jak i opublikowano go w Kurierze Sławkowskim.

Do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) przy ul. Hallera zgodnie z obowiązującym Regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Sławków przyjmowane są odpady: selektywnie zbierane tj. papier, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, metale i tworzywa sztuczne, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte żarówki i świetlówki zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, oleje i tłuszcze jadalne, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, odpady niebezpieczne, w tym: rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, odczynniki fotograficzne, środki ochrony roślin (pestycydy, fungicydy, insektycydy) i odpady opakowaniowe po środkach ochrony roślin, oleje i tłuszcze (poza jadalnymi), w tym mineralne i syntetyczne oleje silnikowe, hydrauliczne,

przekładniowe i smarowe, farby, tusze, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne oraz odpady opakowaniowe po farbach, tuszach, klejach, lepiszczach i żywicach, detergenty, zawierające substancje niebezpieczne, smary, środki do konserwacji metali, drewna zawierające substancje niebezpieczne oraz odpady opakowaniowe po smarach, środkach do konserwacji metali, drewna, odpady opakowaniowe zawierające substancje niebezpieczne, np. pojemniki po lakierach, aerozolach, tuszach, farbach drukarskich, tonerach, inne odpady niebezpieczne powstałe w gospodarstwie domowym.

Z GPSZOK w 2020 r. korzystały osoby mieszkające w Sławkowie i ponoszące opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Sławkowie, w związku z faktem zamieszkiwania danej nieruchomości na terenie Sławkowa i wytwarzania na niej odpadów komunalnych.

Do GPSZOK odpady można oddać w następujących dniach i godzinach: wtorek 12:00 ÷ 19:00, środa 8:00 ÷ 14:00, czwartek 12:00 ÷ 19:00, piątek 8:00 ÷ 14:00 sobota 8:00 ÷ 14:00.

Rysunek. 4. GPSZOK Sławków

Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych jest prowadzony przez gminę, co znalazło odzwierciedlenie w prowadzonej ewidencji odpadów. Natomiast usługę odbioru i zagospodarowania odpadów z GPSZOK świadczy na rzecz gminy firma wybrana w przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

W 2020 roku obsługę w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu miasta świadczyła, wybrana w drodze przetargu nieograniczonego, firma ALBA MPGK Sp. z o.o. ul. Starocmentarna 2, 41-300 Dąbrowa Górnicza. Umowy zawarte w 2020r. na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu Gminy Sławków były na kwotę ogółem: **3 111 475,68 zł brutto**. Były to umowy – pierwsza umowa zawarta w dniu 30 stycznia 2020 r. obowiązująca do dnia 31 marca 2020 r. na kwotę 354 721,68 zł. Druga umowa realizowana była od 1 kwietnia 2020 r. do 31 marca 2021 r. na kwotę 2 756 754,00 zł brutto.

Odebrane odpady komunalne w tym bioodpady i niebezpieczne były przekazywane do niżej wymienionych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz składowisk odpadów:

1. Odpady nieulegające biodegradacji takie jak:

- **niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne:** instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ALBA MPGK Sp. z o.o. ZPOK Lipówka II przy ul. Głównej 144a w Dąbrowie Górniczej, Instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ BOLESŁAW SP. Z O.O. przy ul. Osadowej 1 w Bolesławiu, MPGK Sp. z o.o. Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów przy ul. Cmentarnej 19F w Zabrze, ZAKŁAD SEGREGACJI I KOMPOSTOWANIA ODPADÓW FCC TARNOBRZEG SP. Z O.O. przy ul. Strefowej 8 w Tarnobrzegu, BM Recykling Sp. z o.o. - Instalacja komunalna do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych ulegających biodegradacji, przy ul. Konopnickiej 11 w Siemianowicach Śląskich.

- **odpady wielkogabarytowe:** Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ALBA MPGK Sp. z o.o. ZPOK Lipówka II przy ul. Głównej 144a w Dąbrowie Górniczej, SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE W UJKOWIE STARYM ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ BOLESŁAW SP. Z O.O.,

- **zmieszane odpady opakowaniowe:** Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ALBA MPGK Sp. z o.o. ZPOK Lipówka II przy ul. Głównej 144a w Dąbrowie Górniczej,
- **opakowania ze szkła:** Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ALBA MPGK Sp. z o.o. ZPOK Lipówka II przy ul. Głównej 144a w Dąbrowie Górniczej,
- **opakowania z tworzyw sztucznych:** RSW System Sp. z o.o. przy ul. Drzymały 14 w Wojkowicach.

2. Odpady komunalne ulegające biodegradacji takie jak:

- **odpady ulegające biodegradacji:** Zakład Przetwarzania Odpadów PTS ALBA Sp. z o.o. przy ul. Brzezińskiej w Chorzowie, Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ALBA MPGK Sp. z o.o. ZPOK Lipówka II przy ul. Głównej 144a w Dąbrowie Górniczej, KOTUŁA HALINA ZAKŁAD USŁUG KOMUNALNYCH przy ul. Stanisława Kempy 112 w Będzinie, Kompostownia przyzłomowa Tarnowskie Góry Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o. przy ul. Laryszowskiej w Tarnowskich Górach
- **opakowania z papieru i tektury:** Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ALBA MPGK Sp. z o.o. ZPOK Lipówka II przy ul. Głównej 144a w Dąbrowie Górniczej

3. Odpady niebezpieczne „odpady azbestowe” – Składowisko odpadów zawierających azbest „ŚRODOWISKO I INNOWACJE” SP. Z O.O. przy ul. Dobrów 8 w miejscowości Tuczępy.

Poniżej zamieszczono informację o odebranych odpadach komunalnych z terenu Sławkowa w 2020 roku:

15 01 01 – Opakowania z papieru i tektury – **104,0600 Mg**

15 01 02 – Opakowania z tworzyw sztucznych – **0,4500 Mg**

15 01 06 – Zmieszane odpady opakowaniowe - **168,2800 Mg**

15 01 07 – Opakowania ze szkła - **162,2400 Mg**

20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji - **564,7800 Mg**

20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - **2318,9270 Mg**

20 03 07 – Odpady wielkogabarytowe - **181,6800 Mg**

20 01 32 – Leki inne niż wymienione w 20 01 31 – **0,0880 Mg**

Łączna masa odebranych odpadów komunalnych wynosiła w 2020 r. **3500,5050 Mg**.

W 2020 roku w GPSZOK zebrano niżej wskazane ilości odpadów komunalnych:

16 01 03 – Zużyte opony - **23,9000 Mg**

17 01 07 – Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 – **124,2400 Mg**

17 03 80 - Odpadowa papa – **4,4600 Mg**

17 06 04 - Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 - **43,7000 Mg**

20 01 21 - Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć – **0,0558 Mg**

20 01 36 – Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 – **18,1470 Mg**

17 09 04 - Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03 – **5,8200 Mg**

20 01 33* - Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie – **0,0700 Mg**

20 01 32 – Leki inne niż wymienione w 20 01 31 – **0,1360 Mg**

20 01 23* Urządzenia zawierające freony – **1,6410 Mg**

20 01 35* - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki – **2,8420 Mg**

17 02 02 – Szkło – **4,7200 Mg**

Łączna masa zebranych odpadów w GPSZOK w 2020 r. wynosiła: 229,7318 Mg

Łączna masa zebranych i magazynowanych odpadów komunalnych wynosi 0,0388 Mg (0,0130 Mg – 20 01 32; 0,0258 Mg – 20 01 21*).

Łączna masa zebranych w GPSZOK odpadów remontowo – budowlanych wynosiła w 2020 r. – 182,9400 Mg

Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych z GPSZOK do zagospodarowania podmiotom posiadającym zezwolenie na gospodarowanie tego typu odpadami wynosiła: 229,4700 Mg.

W dalszej części przedstawiono informacje o odpadach komunalnych zebranych przez inne podmioty zbierające odpady komunalne.

15 01 04 – Opakowania z metali – **4,8270 Mg**

15 01 01 – Opakowania z papieru i tektury – **33,5650 Mg**

15 01 02 – Opakowania z tworzyw sztucznych – 1,1100 Mg

20 01 40 – Metale – 2,9560 Mg

Łącznie: 42,4580 Mg.

Podsumowując:

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta Sławków w 2020 r. wynosiła: **3 772,6948 Mg.**

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych w 2020 r. i przekazanych do przetwarzania do instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w ramach procesu **R12** wynosiła **2318,9270 Mg.**

Ilość bioodpadów stanowiących odpady komunalne **odbieranych** z terenu gminy w 2020 r. i przekazanych do przetwarzania w ramach procesu **R3** polegającego na kompostowaniu odpadów wynosiła: **564,7800 Mg**

Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – 450,6590 Mg.

W 2020 roku Gmina dofinansowała ponadto odbiór odpadów niebezpiecznych zawierających azbest (**17 06 05***) z terenu **14** nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Usunięto i przekazano do unieszkodliwienia przedmiotowe odpady na łączną kwotę **10 718,57 zł brutto**. Łącznie usunięto **23,6300 Mg** odpadów azbestowych. Harmonogram odbioru odpadów azbestowych ustalany był z właścicielami nieruchomości, którzy złożyli wniosek dotyczący odbioru, transportu i przekazania do unieszkodliwienia odpadów azbestowych.

5. Działania edukacyjne

Mówiąc o estetyce, czystości i porządku w mieście, a nade wszystko o odpadach nie sposób nie wspomnieć o tym jak ważną rolę w kształtowaniu świadomości społecznej ogrywa edukacja ekologiczna. Działania edukacyjne prowadzone wśród mieszkańców polegają m.in. na dotarciu do świadomości wszystkich grup wiekowych mieszkańców poprzez realizację zadań z ochrony środowiska przedstawionych w ciekawy sposób. Jednym z najskuteczniejszych działań jest prowadzenie akcji ekologicznych. Uczenie dzieci od najmłodszych lat ma wpływ na to, jakimi będą ludźmi w dorosłym życiu i tego samego dotyczy również kształtowanie ich świadomości ekologicznej. Ponadto dzieci nauczone właściwych postaw ekologicznych mogą mieć niemały wpływ na działania, jakie podejmują w tej kwestii dorośli.

Ze względu na obostrzenia związane z epidemią koronawirusa nie mogły się odbyć działania zaplanowane przez urząd miasta w szkołach czy w przedszkolu, jednak nauczyciele w ramach zajęć z uczniami poruszali tematy czystego powietrza, w tym na temat szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych. Urząd wspierał nauczycieli w prowadzeniu działań edukacyjnych przekazując do szkół materiały informacyjne czy edukacyjne.

W kwietniu 2021 roku udało się zorganizować z okazji Dnia Ziemi, akcję sprzątnia Sławkowa, która była już drugą edycją sławkowskiego #trashchallenge. Wzięło w niej udział kilkaset osób w różnych grupach wiekowych, oprócz mieszkańców do akcji przyłączyły się szkoły, jak i harcerze. W ramach sprzątnia Sławkowa i VI Sławkowskiego Dnia Ziemi w zamian za udział w akcji zbierania odpadów rozdano kilkaset sadzonek krzewów i drzew. W efekcie akcji udało się zgromadzić kilkanaście ton odpadów.

Tak jak i w latach poprzednich urząd miasta wspólnie z Fundacją Ekologiczną Arka zorganizował akcję ekologiczną pn. Listy dla Ziemi.

Rysunek 5. VI Sławkowski Dzień Ziemi – #trashtagslawkow2021

Rysunek 6. VI Sławkowski Dzień Ziemi – #trashtagslawkow2021

W ramach działań opracowywano i rozpowszechniano także plakaty informacyjno-edukacyjne na temat segregacji odpadów i zmian w systemie odpadowym, niskiej emisji czy ochrony powietrza. Inne działania podejmowane przez Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami, to min. prezentacje na stronie internetowej urzędu i w Kurierze Sławkowskim różnych artykułów z dziedziny ochrony środowiska, w tym odpadów, artykułów dotyczących zasad pielęgnacji zieleni i osiągnięć gminy w tym zakresie, a także były to informacje umieszczane na tablicach ogłoszeń w siedzibie urzędu, wywiady i informacje w mediach oraz informacje przekazywane w ramach sesji Rady Miejskiej, czy w trakcie odbywających się spotkań organizowanych przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.

6. Likwidacja dzikich wysypisk odpadów

Obowiązek likwidacji nielegalnych składowisk odpadów, tj. miejsc nieprzeznaczonych do składowania odpadów wynika z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Chodzi tu o nielegalne składowiska znajdujące się na terenie gminy, która włada danym terenem. Problemem są głównie nieduże dzikie wysypiska odpadów, które na ogół powstają przy miejscach parkingowych, drogach publicznych, drogach leśnych, jak i w pobliżu trasy DK94 (łatwość przywiezienia z zewnątrz odpadów). Ze względu na epidemię koronawirusa problem deponowania odpadów przy poboczach dróg i parkingów znacząco się nasilił (duża ilość wyrzucanych opakowań jednorazowych po posiłkach i napojach).

W wyniku prowadzonych prac na bieżąco inwentaryzowano obszary i rejony miasta, które wymagają podjęcia interwencji w pierwszej kolejności. Dzięki zaangażowaniu pracowników referatu z zespołu ds. zieleni i utrzymania czystości, przystąpiono do sprzątnięcia najbardziej problemowych miejsc. W ramach likwidacji dzikich wysypisk odpadów tylko w 1 połowie 2021 roku usunięto 3 tony odpadów, głównie z okolic ulicy Okradzionowskiej, Grodzkiej, Wrocławskiej.

Należy podkreślić, że dzięki współpracy z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad na bieżąco likwidowano niewielkie dzikie wysypiska odpadów wzdłuż drogi krajowej nr 94 i w obrębie biegnącej równoległe do niej drogi technologicznej.

W 2020 roku powstały trzy duże nielegalne wysypiska odpadów. Dwa zlokalizowane na terenach należących do PKP, znajdujących się w północnej części miasta Sławkowa. Pierwsze w obrębie stacji DTA / DTB, gdzie zdeponowano kilka ton odpadów stanowiących odpady z demontażu pojazdów – pracownicy urzędu miasta ujawnili w masie zdeponowanych odpadów dokumenty mogące wskazywać na ich wytwórcę – sprawę skierowano do RDOŚ w Katowicach, jak i złożono zawiadomienie do organów ścigania. Drugie w rejonie ulicy Okradzionowskiej, w bliskiej odległości od wysypiska Rekułt, gdzie na działkach PKP zdeponowano kilka ton odpadów, stanowiących odpady wielkogabarytowe – fakt zdeponowania odpadów został zgłoszony do RDOŚ w Katowicach i Policję, które prowadzą postępowania w sprawie. Trzecie nielegalne wysypisko stanowiące odpady z demontażu pojazdów na terenach we wschodniej części Sławkowa, na działkach leśnych i inwestycyjnych – udało się doprowadzić już do usunięcia odpadów.

Rysunek 7. Nielegalne wysypisko odpadów w rejonie ulicy Okradzionowskiej

Rysunek 8. Zlikwidowane nielegalne wysypisko odpadów na terenach leśnych we wschodniej części Sławkowa

W ramach prowadzonych działań prewencyjnych w 2020 roku i I połowie 2021 roku udało się ujawnić kilkanaście przypadków podrzucania odpadów na tereny miejskie, w których to przypadkach ustalono sprawców zdeponowania odpadów, a dwa razy złapano zaśmiecających na gorącym uczynku.

Rysunek 9. Ujęcie przez pracowników UM i ALBA MPGK na gorącym uczynku osób nielegalnie deponujących odpady

Rysunek 10. Ujawnienie przez pracowników UM osób nielegalnie deponujących odpady w rejonie ulicy Okradzionowskiej

